

Univerzitet u Sarajevu

University of Sarajevo

Studijski program

Nutricionizam

**Centar za interdisciplinarnе studije –
prof. dr. Zdravko Grebo**

Studijski program: Nutricionizam

IZDAVAČ:

Univerzitet u Sarajevu – Centar za interdisciplinarne studije – Prof. dr. Zdravko Grebo“, Zmaja od Bosne 8, Sarajevo

UREDNICI:

Centar za interdisciplinarne studije UNSA

Sarajevo, 2019. godine

Sadržaj

1. OPĆI DIO	21
1.1. Naziv programa	21
1.2. Tip programa	21
1.3. Nivo programa	21
1.4. Cilj studijskog programa	21
1.5. Nosilac programa	21
1.6. Naučna/umjetnička polja kojima pripada predloženi studijski program	21
1.7. Organizacija i trajanje studijskog programa	21
1.8. Minimalan broj ECTS bodova potrebnih za završetak studija	21
1.9. Jezik na kojem se izvodi studijski program	22
1.10. Selekcijski postupci za upis na studijski program	22
1.11. Kvalifikacije koje se stiču po okončanju programa	22
1.12. Analiza mogućnosti zapošljavanja studenata po završetku studijskog programa	22
1.13. Prohodnost studija	22
1.14. Skala bodovanja i ocjenjivanja	23
1.15. Osiguranje kvaliteta	23
2. OPIS PROGRAMA	23
2.1. Ishodi učenja na nivou studijskog programa	24
2.2. Popis obaveznih i izbornih predmeta	24
2.3. Struktura studija i uslovi upisa u sljedeći semestar	26
2.4. Popis ili uslovi izbora predmeta koje student može izabrati s drugih studijskih programa	26
2.5. Informacije o načinu završetka studija	26

1. OPĆI DIO

1.1. Naziv programa

Nutritionizam

1.2. Tip programa

Akademski program

1.3. Nivo programa

Drugi ciklus studija (Master studij)

1.4. Cilj studijskog programa

Potreba za kvalitetnim, dobro školovanim, visoko stručnim djelatnicima iz naučne oblasti ishrane / nutritionizma je velika. Master studij „Nutritionizam“ predstavlja odgovor na potrebe društva za školovanjem stručnjaka koji su sve potrebniji i u Bosni i Hercegovini, a interes za tu vrstu kadrova iskazuju: prehrambena industrija (razvoj novih proizvoda, komunikacija u smislu edukacije potrošača, kontrola kvaliteta proizvoda); institucije koje nude organiziranu ishranu za određene populacijske grupe (predškolske i školske ustanove, studentski domovi, vojne ustanove, domovi za starije i nemoćne, bolnice); restorani, hoteli, banje / lječilišta, spa centri; sportske profesionalne i neprofesionalne organizacije; istraživački instituti (vezani za prehrambenu i farmaceutsku industriju); javno-zdravstvene institucije; nadležna ministarstva; centri za promovisanje specifičnih načina ishrane (vegetarianstvo, makrobiotika, halal, košer i sl.).

1.5. Nosilac programa

Nosilac studija je Univerzitet u Sarajevu koji povjerava organizaciju Centru za interdisciplinarnе studije – „prof. dr. Zdravko Grebo“, a izvođenje studija nastavnicima i saradnicima sa nekoliko fakulteta Univerziteta u Sarajevu, te drugih univerziteta.

1.6. Naučna/umjetnička polja kojima pripada predloženi studijski program

Master program „Nutritionizam“ je interdisciplinarni studijski program koji obuhvata naučno polje biotehničkih i prirodnih nauka, te su stoga i nosioci predmeta sa fakulteta Univerzitetu u Sarajevu obuhvaćenih ovim naučnim poljima. Uz nosioce predmeta u nastavnom procesu sudjeluju i drugi predavači sa Univerziteta u Sarajevu i gostujući profesori sa univerziteta iz regionala i šire.

1.7. Organizacija i trajanje studijskog programa

Master program „+2“ traje dvije godine (četiri semestra x 30 ECTS, ukupno 120 ECTS).

Nastava je organizovana kao predavanja, teorijska, laboratorijska i praktična nastava, seminarski radovi, seminari, kancelarijski sati, u trajanju od tri semestra. Četvrti semester je izrada završnog master rada.

1.8. Minimalan broj ECTS bodova potrebnih za završetak studija

U skladu sa evropskim sistemom prenosa bodova ECTS, obim studijskog programa iznosi 120 ECTS bodova u jednoj studijskoj godini, odnosno 30 ECTS bodova u jednom semestru. Broj studijskih bodova za pojedini predmet određuje se prema ukupnom opterećenju studenta (teorijska i/ili praktična nastava, vježbe, seminari i sl.), vremenu rada studenta na samostalnim zadacima (domaći zadaci, projekti, seminarски radovi,...) i vremenu za učenje prilikom pripreme za provjeru znanja i ocjenjivanje (testovi, završni ispit). Završni rad se vrednuje sa 30 ECTS bodova.

1.9. Jezik na kojem se izvodi studijski program

Nastava se izvodi na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku.

1.10. Seleksijski postupci za upis na studijski program

Na master studij se mogu upisati svi kandidati (sa bh državljanstvom i iz inostranstva) pod istim uvjetima, a koji imaju završen I ciklus studija u trajanju od najmanje tri godine, odnosno koji se vrednuje sa najmanje 180 ECTS, kao i kandidati koji su završili studij po predbolonjskim nastavnim planovima i programima. Utvrđivanje jedinstvene rang-liste svih prijavljenih kandidata vršit će se na osnovu prosječne ocjene koju su kandidati ostvarili u toku prvog ciklusa studija, odnosno nakon završetka studija po predbolonjskim nastavnim planovima i programima (Pravila studiranja II ciklusa na Univerzitetu u Sarajevu, član 6). Potrebno je poznavanje engleskog jezika na nivou koji omogućava komunikaciju, praćenje naučne literature, pisanje naučnih radova (certifikat o poznavanju engleskog jezika, nivo B2).

1.11. Kvalifikacije koje se stiču po okončanju programa

Student nakon položenih svih ispita predviđenih Nastavnim planom i programom i odbranom Završnog rada, odnosno ostvarivanjem ukupnog, predviđenog broja ECTS-a, po završetku studija, stiče akademski naziv "Magistar nutricionizma".

1.12. Analiza mogućnosti zapošljavanja studenata po završetku studijskog programa

Magistri nutricionizma su osposobljeni za odgovorno planiranje, organizovanje, kontrolu i vođenje režima ishrane, alternativnih i specijalnih oblika ishrane, prehrambeno obrazovanje i savjetovanje, za posebne zadaće u prehrambenoj i farmaceutskoj industriji, predškolskim i školskim ustanovama, studentskim domovima, vojnim kasarnama, domovima za osobe treće životne dobi, hotelima, banjama / lječilištima, fitnes i spa centrima, te za istraživački rad u oblasti ishrane.

1.13. Prohodnost studija

Prema članu 1. stav (3) Pravila studiranja za I, II ciklus studija, integrисани, stručni i specijalistički studij na Univerzitetu u Sarajevu, drugi ciklus vodi do zvanja završenog diplomskog studija (the degree of Master) ili ekvivalenta nakon završenog prvog ciklusa studija; traje jednu odnosno dvije studijske godine, a vrednuje se sa 60 odnosno 120 ECTS bodova i to tako da u zbiru sa prvim ciklусom studija nosi 300 ECTS bodova, što osigurava prohodnost za upis na treći ciklus studija.

1.14. Skala bodovanja i ocjenjivanja

U svakom pojedinačnom syllabusu predmeta je navedena skala bodovanja i ocjenjivanja u skladu sa ciljem i ishodima tog predmeta.

1.15. Osiguranje kvaliteta

Kvalitet i uspješnost studija će biti praćena internim i eksternim posmatranjem i ocjenjivanjem od strane zvanične komisije i studenata.

2. OPIS PROGRAMA

2.1. Ishodi učenja na nivou studijskog programa

Ishodi učenja na nivou studijskog programa definisani su u skladu sa zahtjevima strukovnih udruženja, kao i tržišta rada, mogućnostima kontinuiranog obrazovanja, opštim društvenim potrebama i standardima kvalifikacionog okvira.

Po završetku master studija studenti će se upoznati sa metodama procjene nutritivnog statusa, energetskih i nutritivnih potreba zdravog stanovništva i stanovništva oboljelog od neredovne ishrane, odrediti prevenciju i intervenciju, naučiti kako odabrati određene aktivnosti i biti sposoban za obavljanje poslova u vezi sa procjenom kvaliteta hrane i savjetovanjem u cilju poboljšanja ishrane, te konačno u cilju održavanja zdravlja i prevencije ili liječenja bolesti.

2.2. Popis obaveznih i izbornih predmeta

U tabeli 1. je prikazan popis predmeta sa ECTS opterećenjem i fondom sati.

Tabela 1. Nastavni plan master studija „Nutricionizam“

Godina/ semestar	Naziv predmeta	ECTS	Sati P+S+V
1/I			
	Nauka o ishrani	6	60
	Hemija hrane	6	60
	Fiziologija ishrane	6	60
	Biostatistika	3	30
	Tjelesna kultura	3	30
	Izborni predmet 1	3	30
	Izborni predmet 2	3	30
<i>Ukupno</i>		<i>30</i>	<i>300</i>
1/II			
	Biohemija hrane	5	60
	Fizičko-hemijske metode	3	30
	Ishrana tokom životnog ciklusa	4	45
	Dijetetika	5	60
	Epidemiologija ishrane	4	45
	Senzorna analiza hrane	3	30
	Izborni predmet 1	3	30
<i>Ukupno</i>		<i>30</i>	<i>300</i>
2/I			
	Metodologija naučno-istraživačkog rada	3	30
	Molekularne tehnike	4	45
	Psihologija ishrane	5	45

	Politika i zakonodavstvo	3	30
--	--------------------------	---	----

	o hrani		
	Principi toksikologije	3	30
	Rezidue i kontaminanti u hrani	3	30
	Sigurnost hrane	3	30
	Izborni predmet 1	3	30
	Izborni predmet 2	3	30
<i>Ukupno</i>		30	300
2/II			
	Završni/magistarski rad	30	
<i>Ukupno</i>		30	
	Izborni predmeti		
	Tradicionalni načini ishrane	3	30
	Dijetetski sastojci	3	30
	Ishrana djece predškolskog i školskog uzrasta	3	30
	Ishrana sportista	3	30
	Gojaznost	3	30
	Dijetalna ishrana	3	30
	Probiotici i starter kulture u ishrani	3	30
	Funkcionalna hrana	3	30
	Higijena i sanitacija	3	30
	Pakovanje hrane	3	30
	Zelena hemija	3	30
	Engleski jezik u struci	3	30

2.3. Struktura studija i uslovi upisa u sljedeći semestar

U primjeni Evropskog sistema prijenosa bodova (ECTS) u prijedlogu master studija „Nutricionizam“, polazi se od dogovora, prihvaćenog u čitavom evropskom prostoru visokog obrazovanja, da rad potreban za savladavanje jedne akademske godine studija iznosi 60 ECTS bodova. Iz organizirane nastave student stiče 90 ECTS bodova, a radom na završnom radu 30 ECTS bodova.

Program se sastoji od 18 obaveznih predmeta i 5 izbornih predmeta, te izrade i odbrane završnog rada. U okviru prvog i drugog semestra nastava se izvodi na engleskom i BHS jeziku. Studenti rade završni rad po izboru, na BHS ili engleskom jeziku.

Struktura programa:

1. prvi semestar:	<ul style="list-style-type: none"> - 5 obaveznih predmeta - 2 izborna predmeta <p>= ukupno 30 ECTS</p>
2. drugi semestar:	<ul style="list-style-type: none"> - 6 obaveznih predmeta - 1 izborni predmet <p>= ukupno 30 ECTS</p>
3. treći semestar:	<ul style="list-style-type: none"> - 7 obaveznih predmeta - 2 izborna predmeta <p>= ukupno 30 ECTS</p>
4. četvrti semestar:	<ul style="list-style-type: none"> - izrada i odbrana Master teze <p>= ukupno 30 ECTS</p>

2.4. Popis ili uslovi izbora predmeta koje student može izabrati s drugih studijskih programa

Student može izabrati predmet - obavezni ili izborni predmet (u curriculum su predviđeni obavezni predmeti sa po 3 ECTS i sa po 30 sati sa drugog studijskog programa ukoliko su ciljevi i ishodi tog predmeta u skladu sa ciljem i ishodima ovog studijskog programa, dostavljanjem molbe Vijeću Centra uz popratnu dokumentaciju, odnosno silabus predmeta koji želi izabrati/slušati).

2.5. Informacije o načinu završetka studija

Master studij se završava polaganjem svih ispita i izradom završnog rada.

Mentora za izradu završnog rada bira kandidat na osnovu interesovanja i oblasti predavača. Moguće teme završnih radova predlažu predmetni nastavnici. Također, studentu se može

odobriti tema završnog rada koju samostalno predloži, uz prethodnu konsultaciju sa nastavnikom kod kojeg želi uraditi završni rad.

Mentor može biti i nastavnik koji nije predavao na studiju, ali je tema vezana za studij. Predloženi nastavnik treba imati adekvatna znanja i kompetencije da bude mentor. Mentora odobrava Vijeće Centra.

Prijava teme se podnosi na propisanom obrascu. Nakon prihvatanja teme na Vijeću Centra, Vijeće imenuje Komisiju za ocjenu i odbranu rada. Članovi Komisije mogu biti predavači u zvanju od docenta do redovnog profesora. Komisija ima, po pravilu, predsjednika i dva člana, odnosno njihove zamjenike. Jedan od članova komisije je i mentor.

Student može jedanput promijeniti temu završnog rada i to najkasnije u roku od 30 dana od dana odobravanja prve teme. Završni rad i odbrana su javni.

